ઈબ્લીસ કૌન?

મૌલાના મુહમ્મદ ઈમરાન કાસમી બિજ્ઞાનવી.

તફસીર ઈબ્ને કસીર "હિન્દી" સે લિપ્યાંતરણ કિયા હૈ.

બિસ્મિલ્લાહિર્રહમાનિર્રહિમ

અલ્લાહ તઆલા સુરહ બકરહ ૨ આયત ૩૪ મે ફરમાતે હે- ઔર જિસ વકત હમને હુકમ દિયા ફરિશ્તો કો (ઔર જિન્નો કો ભી) કી સજદે મે ગિર જાવો આદમ કે સામને, સો સબ સજદે મે ગિર પડે સિવાય ઈબ્લીસ કે, ઉસને કહના ન માના ઔર ગુરૂર મે આ ગયા, ઔર હો ગયા કાફિરો મે સે.

અલ્લાહ તઆલા સુરહ અલ અરાફ ૭ આયત ૧૧,૧૨ મે ફરમાતે હે- ઔર હમને તુમકો પૈદા કિયા, ફિર હમને હી તુમ્હારી સૂરત બનાઈ, ફિર હમને ફરિશ્તોં સે ફરમાયા કિ આદમ કો સજ્દા કરો, સો સબને સજ્દા કિયા સિવાય શૈતાન કે, વહ સજ્દા કરને વાલોં મે શામિલ નહીં હુઆ. (અલ્લાહ ને) ફરમાયા, તૂ જો સજ્દા નહીં કરતા, તુઝકો ઈસસે કૌનસી બાત રૂકાવટ હે, જબકિ મે તુઝકો હુક્મ દે ચુકા.

કહને લગા, મે ઈસસે બેહતર હૂં, આપને મુઝ કો આગ સે પૈદા કિયા હે ઔર ઈસકો આપને મિટ્ટી સે પૈદા કિયા.

અલ્લાહ તઆલા સુરહ અલ હિજર ૧૫ આયાત ૨૮-33 મે ફરમાતે હે- ઔર (વો વકત યાદ કરને કે કાબિલ હે) જબ આપકે રબ ને ફરિશ્તો સે ફરમાયા કી મે એક બશર કો બજતી હુઈ મિટ્ટી સે જો કી સડે હુવે ગારે સે બાની હોગી, પૈદા કરને વાલા હુ.

સો જબ મે ઉસકો પૂરા બના ચુકૂં ઔર ઉસમે અપની તરફ સે જાન દાલ દૂ તો તુમ સબ ઉસકે સામને સજદે મે ગિર પડના.

સો સારે કે સારે ફરિશ્તો ને સજ્દા કિયા.

મગર ઈબ્લીસ ને (નહીં કિયા), ઉસને ઈસ બાત કો કુબૂલ નહીં કિયા કી સજ્દા કરને વાલો મે શામિલ હો.

(અલ્લાહ ને) ફરમાયા કી એ ઈબ્લીસ! તુજકો કૌનસી બાત સબબ હુઈ કી તૂ સજ્દા કરને વાલો મે શામિલ ન હુવા.

કહને લગા મે ઐસા નહીં કી બશર "આદમી" કો સજ્દા કરૂ

જિસકો આપને બજતી હુઈ મિટ્ટી સે જો કી સડે હુવે ગારે કી બાની હે, પૈદા કિયા હે.

અલ્લાહ તઆલા સુરહ બાની ઈસરાઈલ ૧૭ આયાત ૬૧-૬૨ મે ફરમાતે હે- ઔર જબકિ હમને ફરિશ્તો સે કહા કી આદમ કો સજ્દા કરો, સો ઉન સબને સજ્દા કિયા મગર ઈબ્લીસ "યાની શૈતાન" ને (ન કિયા ઔર) કહા કી ક્યા મેં ઐસે શખ્સ કો સજ્દા કરૂ જિસકો આપને મિટ્ટી સે બનાયા હે.

કહને લગા કી ઈસ શખ્સ કો જો આપને મુઝ પર ફૌકિયત "યાની બરતરી" દી હે તો ભલા બતાયે (તો, ખૈર) અગર આપને મુજકો કિયામત કે જમાને તક મોહલત દે દી તો મેં (ભી) સિવાય થોડે-સે લોગો કે ઈસકી તમામ ઔલાદ કો અપને બસ મેં કરૂઁગા.

અલ્લાહ તઆલા સુરહ સાદ ૨૩ આયત ૭૧-૭૬ મે ફરમાતે હે- જબકિ આપકે પરવરદિગાર ને ફરિશ્તોં સે ઈરશાદ

ફરમાયા કિ મે ગારે સે એક ઈનસાન (યાની ઉસકે પુતલે) કો બનાને વાલા હૂં.

સો મે જબ ઉસકો પૂરા બના ચુકૂ ઔર ઉસમેં અપની (તરફ સે) જાન ડાલ દૂં તો તુમ સબ ઉસકે રૂ-બ-રૂ સજ્દે મે ગિર પડના.

સો (જબ અલ્લાહ તઆલા ને ઉસકો બના લિયા તો) સારે-કે-સારે ફરિશ્તોં ને (આદમ કો) સજ્દા કિયા.

મગર શૈતાન ને, કિ વહ ગુરૂર મે આ ગયા ઔર કાફિરોં મે સે હો ગયા.

અલ્લાહ તઆલા ને ફરમાયા કિ ઐ ઈબ્લીસ! જિસ ચીઝ કો મેને અપને હાથોં સે બનાયા, ઉસકો સજ્દા કરને સે તુઝકો કૌન-સી ચીઝ રૂકાવટ હુઈ, ક્યા તૂ ગુરૂર મે આ ગયા (ઔર હકીકત મે બડા નહીં હે), યા યહ કિ તૂ (વાકઈ ઐસે) બડે દર્જે વાલોં મે હે.

કહને લગા કિ (દૂસરી વાલી બાત હી હે, યાની) મે આદમ સે બેહતર હૂં.

(ક્યોંકિ) આપને મુઝકો આગ સે પૈદા કિયા હે ઔર ઉસ કો (આદમ અલૈ) ખાક સે પૈદા કિયા હે.

અલ્લાહ તઆલા સુરહ કહફ ૧૮ આયત ૫૦ મે ફરમાતે હે- ઔર જબકિ હમને ફરિશ્તોં કો હુક્મ દિયા કિ આદમ કે સામને સજ્દા કરો, સો સબને સજ્દા કિયા, અલાવા ઈબ્લીસ કે, વહ જિન્નોં મે સે થા.

સો ઉસને અપને રબકે હુક્મ કો ન માના.

સો ક્યા ફિર ભી તુમ ઉસકો ઔર ઉસકે પૈરોકારોં કો દોસ્ત બનાતે હો મુઝકો છોડકર, હાલાંકિ વે તુમ્હારે દુશ્મન હૈં.

યે જાલિમોં કે લિએ બહુત બુરા બદલા હે.

સુરહ કહફ ઈસ આયત સે સાબિત હોતા હે કી ઈબ્લીસ જિન્ન થા. (ફરિશ્તા નહીં થા)

જિન્નાત કો ઈખ્તિયાર હે કે વો ઈન્સાન કી તરહ અલ્લાહ કે હુકમ કી ફરમાબરદારી કરે યા નાફરમાની કરે.

ફરિશ્તો કો યે ઈખ્તિયાર નહીં હે ઉન્હેં હમેશા અલ્લાહ કી ફરમાબરદારી હી કરની હે. ઈસલિએ ફરિશ્તો કા અલ્લાહ કી નાફરમાની કરને કા સવાલ હી પૈદા નહીં હોતા.

ઈસસે પક્કા સાબિત હોતા હે કે ઈબ્લીસ જિન્ન થા ઔર ફરિશ્તા નહીં થા.